

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Posvet deležnikov in strokovnjakov s področja vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj, spretnosti in kompetenc, Ljubljana, h. Plaza, 5.9.2013

PRIZNAVANJE NEFORMALNO IN PRILOŽNOSTNO PRIDOBLENEGA ZNANJA IN VLOGA KULTURE IZOBRAŽEVALNE INŠTITUCIJE - PRIMER VIŠJEGA STROKOVNEGA ŠOLSTVA

Zdenka Steblovnik Župan

Šolski Center Maribor, Višja strokovna šola

Skupnost višjih strokovnih šol R Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Zakonske podlage v višjem šolstvu za priznavanje znanja:

- **P R A V I L N I K** o priznavanju predhodno pridobljenega znanja v višjem strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS 20/2010)
- **SKUPNE S M E R N I C E I N S T A N D A R D I** v postopkih priznavanja predhodno pridobljenega znanja v višjem strokovnem izobraževanju (izdelano v sklopu PROJEKTA IMPLETUM v sodelovanju s CPI, določila Komisija za akreditacijo višješolskih študijskih programov 7. 7. 2010)
- **N A V O D I L A** za prilagajanje izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju (izdelano v sklopu PROJEKTA IMPLETUM, 9. 7. 2010 potrdil Strokovni svet RS za poklicno in strokovno izobraževanje)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Center
Republike Slovenije
za poklicno
izobraževanje

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

• **P R A V I L N I K o priznavanju predhodno pridobljenega znanja v višjem strokovnem izobraževanju (Ur. l. RS 20/2010)**

Opredeljuje:

- Merila za priznavanje
- Podlage, na osnovi katerih se neformalno znanje lahko priznava – listine, potrdila, izdelki, avtorska dela)
- Kreditno vrednotenje (kadar gre za priznavanje opravljenih študijskih obveznosti)
- Kdo izvaja priznavanje in postopek (ŠK)
- Kako poteka ocenjevanje znanja, če je to del postopka
- ...

6. člen

(merila v postopku priznavanja)

V postopku priznavanja se upoštevajo naslednja merila:

- ocenjevanje doseženih zmožnosti in spretnosti mora te meljiti na **izobraževalnih ciljih študijskega programa**;
- relevantne zmožnosti in spretnosti morajo biti ustrezno dokumentirane in na ustrezni ravni zahtevnosti;
- dosežene zmožnosti in spretnosti se priznajo ne glede na to, kje in kdaj jih je študent pridobil.

Višje strokovne šole na podlagi **smernic in standardov** določijo **podrobnejša merila za postopek priznavanja predhodno pridobljenega znanja**.

9. člen (stroški postopka)

Šola študentu ne sme zaračunati stroškov postopka priznavanja predhodno pridobljenega znanja.

???

Stroški postopka

30. člen

Postopek vrednotenja in priznavanja formalno in neformalno pridobljenega znanja in spretnosti je plačljiv.

Stroške postopka plača kandidat po oddaji vloge, na podlagi veljavnega cenika UP ...

- **SKUPNE SMERNICE IN STANDARDI** v postopkih priznavanja predhodno pridobljenega znanja v višjem strokovnem izobraževanju
- **Poudarek na enakovrednosti standardov znanj (KOMPETENCE)**

3. člen

ENAKOVREDNOST STANDARDOV ZNANJA

Višja strokovna šola študentom prizna predhodno pridobljeno znanje, če le-ti lahko izkažejo, da njihovo znanje po vsebini in zahtevnosti v celoti ustreza temeljnim ciljem oz. generičnim in predmetno ali modularno specifičnim kompetencam, ki so določene s študijskim/i programom/i, ki ga/jih izvaja višja strokovna šola **ne glede na to, kje in kako jih je študent pridobil.**

Pri presoji enakovrednosti znanj se **ne primerja le obsega predhodnega izobraževanja (npr. števila ur posameznega predmeta)**, temveč se primerja obseg vloženega dela ter informativne in formativne cilje, **predvsem pa pridobljeno znanje.**

Prav tako ni pomembno ujemanje v poimenovanju predmetov ali modulov.

- **Ugotavljanje pridobljenih kompetenc - osnova tudi za priznavanje neformalno pridobljenih znanj**

10.točka

PRIZNAVANJE ZNANJA V NEFORMALNIH PROGRAMIH IZOBRAŽEVANJA OZ. USPOSABLJANJA

Študent lahko zaprosi za priznanje znanja, pridobljenega v programih neformalnega izobraževanja oz. usposabljanja. V tem primeru višja strokovna šola primerja znanje, pridobljeno v programih neformalnega izobraževanja oz. usposabljanja v primerjavi z višješolskim študijskim programom.

- **NAČINI PREVERJANJA PREDHODNO PRIDOBLENEGA ZNANJA (Z DELOM, Z CENJEVANJEM IZDELKOV ALI STORITEV)**
- **Več možnosti – presoja šole (glede na program)!**

N A V O D I L A za prilagajanje izrednega študija v višjem strokovnem izobraževanju

Povezava s priznavanjem neformalnega znanja in priložnostnega učenja:

- del procesa in izhodišče za določanje prilagoditev je **uvodno spoznavanje** izrednih študentov in **izpeljani postopki priznavanja predhodno pridobljenega znanja**. (individualni pristop)

KULTURA IZOBRAŽEVALNE ORGANIZACIJE KOT PREDPOGOJ USPEŠNIH IN KAKOVOSTNIH POSTOPKOV PRIZNAVANJA

- **ODGOVORNA AVTONOMNOST ŠOLE IN FLEKSIBILNOST POSTOPKOV IN PRISTOPOV**
  - prisotnost v študenta usmerjenih pristopov
  - ustrezno razumevanje in sprejemanje koncepta kompetenc
  - odprtost, širina strokovnih delavcev
  - percepcija o tem, kaj je pridobljeno znanje danes za prihodnost (potreba po permanentnem oz. vseživljenjskem učenju),
  - percepcija o lastni vlogi učitelja,
  - splošna sodelovalna kultura inštitucije, ...

....KULTURA IZOBRAŽEVALNE ORGANIZACIJE KOT PREDPOGOJ USPEŠNIH IN KAKOVOSTNIH POSTOPKOV PRIZNAVANJA

- Postopki priznavanja so v veliki meri prepuščeni sami šoli (imamo sicer standarde, smernice, navodila)
- Dobro vzpostavljeni in fleksibilni postopki priznavanja so lahko tudi konkurenčna prednost višje šole

....KULTURA IZOBRAŽEVALNE ORGANIZACIJE KOT PREDPOGOJ USPEŠNIH IN KAKOVOSTNIH POSTOPKOV PRIZNAVANJA

- **Diverziteteta**: vedno več je ne-tradicionalnih in mednarodnih študentov
- **Eksplozija informacij**: z eksplozijo informacij in dostopa do informacij posameznik ima veliko možnosti pridobivanja znanje na razne načine + je lahko življenjska doba informacij zelo kratka.
- **Fleksibilizacija trga dela** – večkratno spreminjanje delovnih mest, poklicev – potreba po transformacijskem učenju
- **Mobilnost**: spodbujanje mobilnosti – vedno več mednarodnih študentov
- **SCL**: prioriteta v naslednjem obdobju bolonjskega procesa

OVIRE IN TEŽAVE	MOŽNOSTI
<ul style="list-style-type: none"> •Nezaupanje v delo drugih •Individualna obravnava vzame dosti časa •pogosto odvisnost od osebnih stališč in prepričanj •Še vedno prisotna miselnost, da LLL mora vedno biti „navzgor“ in ne na istem ali celo nižjem nivoju 	<ul style="list-style-type: none"> •načrtno delo na ustvarjanju ustrezne institucionalne kulture in klime •priložnosti za stalni strokovni razvoj in mobilnost zaposlenih •zavedanje o pomenu menedžmenta •Iskanje inovativnih rešitev, kako so nam presedani v pomoč
<p><u>PREDLOGI:</u> spletna baza primerov priznavanja, izmenjava izkušenj med šolami, še posebej takimi, ki izvajajo iste programe,...</p>	

-
- Na višjih šolah se srečujemo z najbolj nekonvencionalnimi študenti
  - Z zelo različnimi nameni priznavanja znanja
  - Z zelo različnimi nivoji znanja ki ga priznavamo

Dostopnost znanja iz različnih virov

Selektivnost uporabnikov

Novi fleksibilni ponudniki izobraževanja

“If we want things to stay as they are, things will have to change.”

Hvala za pozornost !

Dodatni viri:

1. Zdenka Steblovník Župan, ***Student centered learning*** - new paradigm of teaching mission of HE and its institutional implementation,

Learning outcome seminar, Czeske Budejovice, 2012 June 6

2. Joeri van den Steenhoven, ***Life-long learning and social innovation: How higher education can help modernize the European welfare society***, opening key-note, EURASHE annual conference, Riga, 2012